

Yhdessä
yhteisöksi

Tavoitteena yhteisöllisempi korkeakoulu

500 IDEAA SINUN KÄYTTÖÖSI

SISÄLLYSLUETTELO

- 3 Alkusanat
- 5 Opiskelijajärjestöjen toiminta ja tuutorointi
- 10 Opiskelijatapahtumat
- 14 Vertaisuuteen perustuva toiminta
- 17 Viestintä ja markkinointi
- 20 Opetushenkilökunnan toiminta
- 25 Verkkomuotoiset toiminnot
- 28 Asenneilmapiiriin vaikuttaminen
- 31 Fyysiset tilat
- 34 Korkeakoulun toiminta ja sisäiset käytännöt
- 39 Loppusanat

Yhdessä yhteisöksi
www.yhdessayhteisoksi.fi

Graafinen suunnittelu ja taitto:
Design Inspis Oy

Kuvitukset: Miia Törmänen,
Design Inspis Oy

Helsinki 2020

SYL SUOMEN
YLIOPPILASKUNTIEN LIITTO

 SAMOK

KIRKKOHALLITUS⁺

Laureamko.
Laurea-ammattikorkeakoulun opiskelijakunta

ALKUSANAT

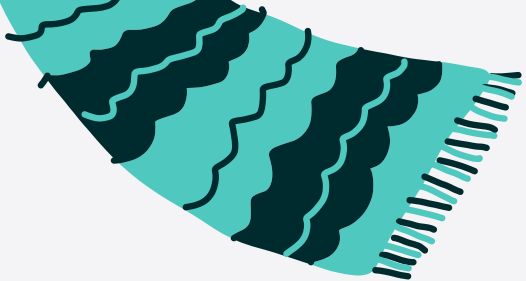
Nyyti ry:n Yhdessä yhteisöksi -hanke on kerännyt vuosien 2018–2020 aikana korkeakouluopiskelijoilta sekä opiskelijoiden parissa työskenteleviltä konkreettisia ideoita siitä, kuinka opiskelijoiden yhteisöllisyyden kokemusta korkeakouluissa voidaan edistää. Ideoita kerättiin sekä verkkomuotoisesti että kasvokkaisessa toiminnassa:

- useilla verkkomuotoisilla kyselyillä
- työpajoissa ja koulutuksissa
- lukuisissa ständikohtaamisissa
- yhteistyötapaamisissa
- someviestinnässä.

Kaikkiaan ideoiden keruuvaiheessa ihmisiä tavoitettiin useita satoja, ja myös esiinnousseita ideoita syntyi hulppeat yli 500 kappaletta. Se, mikä tästä aineistosta tekee ainutlaatuisen ei ole kuitenkaan pelkästään tavoitettujen ihmisten tai tuotettujen ideoiden määrä, vaan myös se keitä ideoinnissa on tavoitettu:

- monien eri alojen opiskelijoita
- opiskelijajärjestötoimijoita
- tuutoreita
- opettajia
- muuta henkilökuntaa
- *porukoiden ulkopuolelle jääneitä tai yksinäisyyttä kokevia opiskelijoita.*

Olemme siten saaneet ideoita, jotka pohjautuvat aitoon tarpeeseen sekä ideoita, jotka kohdentuvat nimenomaan niihin kohderyhmiin, jotka ovat keskeisessä asemassa opiskelijoiden yhteisöllisyyden kokemukseen vaikuttamassa. Suuri kiitos kaikille teille, jotka olette oman ideanne jakoon laittaneet: ilman mahtavaa panostanne tätä materiaalia ei olisi syntynyt.

Toimintamme tavoitteena on laittaa hyvä kiertämään ja auttaa korkeakouluja valtakunnallisesti tarttumaan tähän yhteiskunnallisestikin merkittävään teemaan. Siispä tarjoamme keräämämme ainutlaatuisen materiaalin kaikkien teidän aiheesta kiinnostuneiden käyttöön.

Jotta materiaali olisi mahdollisimman kätevästi suoraan hyödynnettävissä, olemme:

- tiivistäneet ja yhdistäneet saatuja ideoita isommiksi kokonaisuuksiksi
- jaotelleet ideoita eri kategorioihin sen mukaan, mikä kohderyhmä luontevimmin voisi ko. idean toteuttaa tai ottaa huomioon toiminnassaan
- pitäytyneet konkreettisesti ja käytännönläheisessä ideoiden kuvauksessa, jotta ideoiden kehittäjien alkuperäinen muotoilu tulisi niissä esiin
- merkinneet erillisellä symbolilla ★★ ★ ne ideat, jotka erityisesti ovat saaneet mainintoja tai kannatusta aineistossamme.

Tätä ideamateriaalia saatte vapaasti hyödyntää ja soveltaa juuri omaan toimintaympäristöönne parhaiten sopivaksi (lähdemerkinnän muistaen). Osaa ideoista on jo lähdetty hankkeen toimesta testaamaan käytännössä, mutta työtä riittää, jotta saamme valtakunnallisesti opiskelijoiden yhteisöllisyyden kokemusta edistettyä isossa mittakaavassa. Tästä syystä kaikkia tarvitaan: jokainen voi omalta osaltaan vaikuttaa siihen, millaisessa asenne- ja toimintakulttuurissa Suomen korkeakouluopiskelijat opiskeluvuotensa viettävät.

500 opiskelijoiden yhteisöllisyyttä edistävää ideaa tiivistettynä käyttöösi – ole hyvä!

OPISKELIJAJÄRJESTÖJEN TOIMINTA JA TUUTOROINTI

Kenelle? Opiskelijajärjestöissä toimiville, tuutoroinnista vastaaville sekä tuutoreille itselleen.

Kuka toteuttaa? Hyvin pitkälti opiskelijajärjestöt ja tuutorit itse omassa toiminnassaan, mutta myös yhteistyössä muiden tahojen kanssa.

Keskeistä: Opiskelija- ja ainejärjestöt ovat keskeisessä roolissa siinä, kuinka hyvin opiskelijat pääsevät tutustumaan toisiinsa, pääsevät mukaan porukoihin ja löytävät oman paikkansa korkeakoulumaailmassa. Kyseisten järjestöjen toimintaan kohdistuu myös paljon odotuksia, sillä niiden tulisi pystyä toiminnassaan ottamaan hyvin huomioon monimuotoisen opiskelijajoukon moninaiset ja erilaiset tarpeet. Monet yksinäisyyttä kokevat tai porukoiden ulkopuolelle jääneet opiskelijat kokevat, että heidän tarpeitaan ei ole osattu ottaa niin hyvin toiminnassa huomioon, kuin olisi ollut tarpeen. Kehittämiskohteita ja ideoita tämän asian korjaamiseksi löytyykin useita.

Myös tuutoreilla on keskeinen rooli yhteisöllisyyden edistäjinä, sillä uuden opiskelijan ensimmäiset kuukaudet opinnoissa ovat ratkaisevan tärkeitä yhteisöllisyyden kokemuksen syntymisen suhteen. Näin ollen myös tuutoreiden toimintaan kohdistuu paljon erilaisia odotuksia ja toiveita.

20 IDEAA

1. OSALLISTETAAN ENEMMÄN ERILAISIA OPISKELIJOITA MUKAAN TOIMINNAN SUUNNITTELUUN ★★ ★

Vinkki toteutukseen: Osallistetaan myös esimerkiksi introvertteja, ujoja ja erityisherkkiä (kaikkia muitakin) opiskelijoita enemmän toiminnan suunnitteluun mukaan, jotta toiminnasta saadaan aidosti myös heidän näköistään. Kasvokkaiseen toimintaan voi olla vaikea heti tulla mukaan, joten voidaan hyödyntää muita (vaikka anonyymeja) tapoja osallistua suunnitteluun (kyselyt, mielipidemittarit yms.). Hyvä kertoa heti, miksi on tärkeä saada heidän näkemyksiään esiin ja tarjota jotakin pörkkanaa osallistumisesta.

2. OPISKELIJAELÄMÄN MONINAISUUDEN KOROSTAMINEN TOIMINNASSA ★★ ★

Vinkki toteutukseen: Tuutorit ja järjestötoimijat kiinnittävät erityishuomiota siihen, millaisen kuvan he opiskelijaelämästä maalaavat alun kohtaamisissa. Tuodaanko aidosti monipuolinen kuva opiskelijaelämästä vai annetaanko ymmärtää, että aito opiskelijaelämä on biletystä ja juomista? Tärkeää on myös tuutoreiden vastuun, tietoisuuden ja roolin selkeyttäminen paitsi opiskelurutiineihin tutustuttamisessa, myös ihmissuhteisiin liittyvissä teemoissa. Lisäksi hyvä korostaa jo tuutorikoulutuksissa, että tuutorin pitää tulla toimeen muidenkin kuin "omanlaistensa" ihmisten kanssa.

3. OPISKELIJAJÄRJESTÖTOIMIJAT ESIKUVINA ★★ ★

Vinkki toteutukseen: Aine- ja opiskelijajärjestötoimijat toimivat esimerkkinä siinä, kuinka kohdella muita ihmisiä ja kutsua muita ihmisiä mukaan omaan porukkaan. Toimijat voivat esimerkiksi ottaa käytännökseen kysyä vähintään yhdeltä vieraammalta opiskelijalta, onko hän osallistumassa tulevaan tapahtumaan tai toimintaan. Samalla he voivat kannustaa tai haastaa kaikkia muitakin toimimaan samoin. Tällöin henkilökohtaisesti kutsuttujen määrää saataisiin lisättyä huomattavasti.

4. AINEJÄRJESTÖTOIMINNAN RINNALLE ORGANISOITUA POIKKITIETEELLISTÄ TOIMINTAA

Vinkki toteutukseen: Sen lisäksi, että ainejärjestöt järjestävät toimintaa omille opiskelijoilleen, voisivat ainejärjestöt luoda yhdessä säännöllisen toimintatavan, jossa opiskelijat pääsevät tutustumaan poikkitieteellisesti toisiinsa.

5. LISÄKOULUTUSTA JA TUKIMATERIAALIA OPISKELIJAJÄRJESTÖTOIMIJOILLE

Vinkki toteutukseen: Opiskelija- ja ainejärjestöille lisää koulutusta, lisätietoa ja -tukea esimerkiksi yksinäisten opiskelijoiden kohtaamiseen, erilaisten opiskelijoiden tarpeisiin vastaamiseen ja kaikkia kunnioittavaan osallistamiseen.

6. TAPAHTUMAVASTAAVIEN ENNAKKONIMEÄMINEN JA TEHTÄVÄN SELKEYTTÄMINEN

Vinkki toteutukseen: Sen lisäksi, että toiminnassa on esimerkiksi viestintävastaava, sopo- ja kopovastaavat jne. olisi myös sellainen tapahtumavastaava, joka huolehtii jokaisessa järjestetyssä tapahtumassa tai toiminnassa yksittäisistä osallistujista, auttaa verkostoitumisessa ja on tukena pyytämättäkin. Nämä voivat olla myös ns. "vapaaehtoisia", mutta on tärkeää, että heillä olisi enakkoon nimetty rooli ja selkeä tehtäväkuva toiminnassa.

7. RATKAISUJEN POHTIMINEN YHDESSÄ OPISKELIJAN KANSSA

Vinkki toteutukseen: Otetaan toiminnassa paremmin huomioon se, että joskus voi olla vaikea tulla mukaan toimintaan, vaikka sitä haluaisikin. Tarjotaan mahdollisuutta sille, että opiskelija voi ilmoittaa halukkuudestaan tulla mukaan toimintaan, mutta on estynyt toimimaan halunsa mukaisesti. Tällaisen ilmoituksen saatuaan (esim. kyselylomakkeen kautta), opiskelijajärjestö voi olla yhteydessä ilmoittajaan (hänen antamallaan luvalla) ja pohtia yhdessä opiskelijan kanssa ratkaisuja toimintaan osallistumiseen.

8. YHTEISTYÖN LISÄÄMINEN KORKEAKOULUN ULKOPUOLISTEN TAHOJEN KANSSA

Vinkki toteutukseen: Jos aine- ja opiskelijajärjestöt tekevät enemmän aktiivista yhteistyötä ns. korkeakoulun ulkopuolisten tahojen kanssa, voi se tarjota monille opiskelijoille sopivan neutraalin maaperän, jonka varjolla tulla toimintaan mukaan. Erilaiset tapahtumat, tempaukset ja vapaaehtoistoiminnan esittelyt ym. sopisivat hyvin yhteistyön paikoiksi.

9. HENKILÖKOHTAISTEN KUTSUJEN LÄHETTÄMINEN TOIMINTAAN

Vinkki toteutukseen: Opiskelijan, joka ei entuudestaan tunne ketään ja puntaroi tuleamista mukaan toimintaan, olisi huomattavasti helpompi lähteä mukaan, mikäli saisi henkilökohtaisen kutsun osallistua. Tätä voisi toteuttaa valikoidusti tiettyjen tapahtumien tai toiminnan yhteydessä (esimerkiksi Facebookissa, sähköpostilla, WhatsAppissa). Homman toteutukseen voisi värvätä myös vapaaehtoisia sitä tekemään.

10. RIITTÄVÄ TIETOTAITO JA OSAAMINEN RYHMÄTOIMINNASTA ★★

Vinkki toteutukseen: Varmistettava riittävä tietotaito ja osaaminen opiskelijoiden vuorovaikutussuhteiden luomisesta ja omasta roolista kyseisen prosessin tukemisessa. Varmistettava, että käytännön osaaminen on hallussa (esimerkiksi riittävät ryhmänohjaustaidot, ymmärrys ryhmien sekoittamisen tärkeydestä, hyvät tutustumisharjoitukset jne). Tietotaitoon ja osaamiseen voidaan vaikuttaa tuutorikoulutuksissa ja koulutuksissa opiskelijajärjestötoimijoille.

11. INFOTILAISUUDET JA ENNAKKOTILAISUUDET ENNEN PÄÄTAPAHTUMAA

Vinkki toteutukseen: Otetaan toimintatavaksi järjestää itse päätapahtumaan (esim. fuksiaiset) orientoivia tilaisuuksia, joissa kerrotaan infoa itse päätapahtumasta: sisällöstä, aikataulusta, millaista käytännössä on jne. Mahdollistetaan myös kysymysten esittäminen päätapahtumasta monipuolisin tavoin, myös anonyymisti, jotta ns. "hölmöjäkin" kysymyksiä uskalletaan esittää.

12. CHATTOIMINTA

Vinkki toteutukseen: Opiskelijajärjestö voi järjestää anonyymeja chatteja, joissa tarjotaan mahdollisuutta jutella opiskelijoiden kokemista huolista ja peloista esim. tapahtumiin osallistumisen suhteen.

13. PIDEMPIKESTOINEN TUUTOROINTI ★★

Vinkki toteutukseen: Tuen tarve ja oma tilanne voi konkretisoitua kunnolla vasta alkukuukausien jälkeen. Tuolloin tuutorointi on useimmiten jo loppunut, ja moni opiskelija kokee, ettei ole ketään keneltä enää saisi tukea esimerkiksi toisiin opiskelijoihin tutustumisessa. Tärkeää olisi jatkaa tuutorointia alkuviikkoja ja -kuukausia pidemmälle tai kehittää jokin toinen rakenne jatkamaan tuutoreiden alkukuukausina tekemää työtä.

14. VERTAISTUKITOIMINTAA TUUTORITOIMINNAN RINNALLE

Vinkki toteutukseen: Kyseessä voisi olla matalan kynnyksen tukihenkilötoimintaa tai vapaaehtoistyötä, jossa sisältöalueena olisi nimenomaan kaverisuhteiden tukeminen ja yhteisöllisyys. Vertaistukija voisi tulla esimerkiksi kaveriksi mukaan tapahtumiin tai tapahtumissa varmistaa, ettei kukaan jää yksin.

15. TUUTOROINNIN KEHITTÄMINEN YHTEISTYÖSSÄ

Vinkki toteutukseen: Tuutoroinnin kehittäminen siten, että eri korkeakoulujen tuutorointivastaavien kesken olisi tiiviimpää yhteistyötä. Tällöin hyviä käytäntöjä olisi helpompi jakaa eri korkeakoulujen välillä, ja tuutorointi olisi entistä laadukkaampaa useammissa eri paikoissa.

16. TUUTORRYHMIIN JAKAANTUMISEN PERUSTEET

Vinkki toteutukseen: Luodaan uusia käytäntöjä tuutorryhmien (ja muiden pienryhmien) jakoperusteisiin. Olisi hyvä suorittaa jonkinlaista alkukartoitusta esimerkiksi kiinnostuksenkohteista, tavoitteista tai muista huomioitavista asioista ennen kuin tuutorryhmät luodaan.

17. TOIMINNAN VAIHTUVA SISÄLTÖTEEMA

Vinkki toteutukseen: Jokaista tuutorryhmäläistä pyydetään lukuvuoden alussa esittämään konkreettinen toive tai toiveita sen suhteen, millaista toimintaa (esimerkiksi millaisia tapahtumia järjestetään, mistä teemoista puhutaan) ryhmässä toteutetaan ja näihin toiveisiin pyritään vastaamaan. Tällöin jokaiselle tulee tunne siitä, että on päässyt vaikuttamaan toiminnan sisältöön ja jokainen pääsee myös tutustumaan muiden kiinnostuksenkohteisiin. Toimintamalli sopisi hyvin myös muille kuin tuutorryhmille esimerkiksi opiskelija- ja ainejärjestötoimintaan tai pienryhmätoimintaan yleensäkin.

18. TUUTORRYHMIEN VÄLINEN TIIVIIMPI YHTEISTYÖ

Vinkki toteutukseen: Entä jos oman tuutorryhmän ihmisiin on vaikea tutustua tai kokee, että ei ole heidän kanssaan samalla aaltopituudella? Useampien ryhmien yhdistäminen tai ainakin tiiviimpi yhteistyö eri tuutorryhmien välillä laajentaisi huomattavasti potentiaalista kaveriporukkaa.

19. TEEMAPÄIVÄ TAI -TUNTI YKSINÄISYYDESTÄ

Vinkki toteutukseen: Tuutorit järjestävät teemapäivän tai -tunnin, jossa käsitellään avoimesti opiskelijoiden yksinäisyyttä ja sen merkitystä koko yhteisön kannalta. Samalla pyritään aktiivisesti ryhmäyttämään paikallaolijoita ja huolehtimaan siitä, että tällä vuosikurssilla kukaan ei jäisi yksin. Tämä teemapäivä tai -tunti järjestetään nopealla aikataululla uusille opiskelijoille tai ainakin markkinoidaan sitä heille jo heti alussa.

20. TUUTOREIDEN ORGANISOIMAT YHTEISET LOUNAAT

Vinkki toteutukseen: Yhteisten lounastreffihetkien järjestäminen, joihin kaikki varmuudella kutsutaan mukaan (ettei tulla vahvistaneeksi kenenkään mahdollista ulkopuolisuuden tunnetta). Hyödynnetään eri viestintäkanavia ja voidaan välillä kutsua kerralla myös useampia tuutorryhmiä syömään yhdessä. Varataan pöydät ennakkoon, jotta kaikki varmasti mahtuvat yhteisten pöytien ääreen.

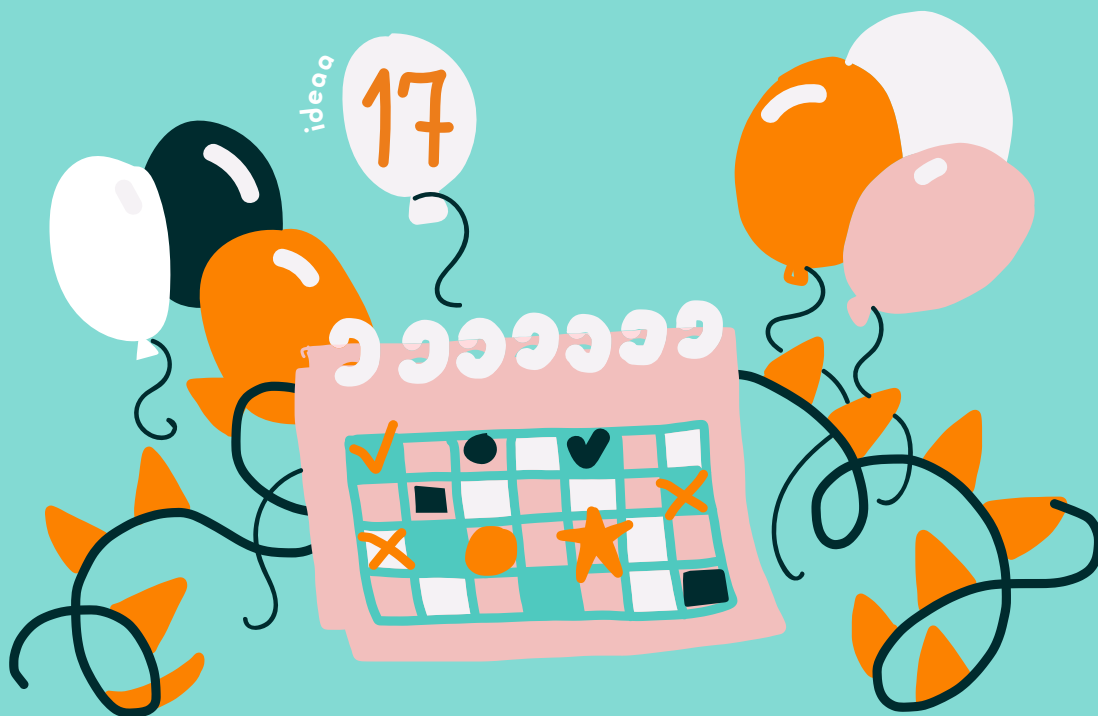

OPISKELIJATAPAHTUMAT

Kenelle? Kaikille opiskelijoille sillä ajatuksella, että eri opiskelijoiden erilaiset tarpeet ja kiinnostuksenkohteet tulevat tasavertaisesti huomioitua tapahtumien järjestämisessä.

Kuka toteuttaa? Erilaiset toimijat mielellään yhteistyössä keskenään. Erityisesti opiskelija- ja ainejärjestöt, mutta toki myös kaikki muut opiskelijoille suuntautuvaa toimintaa järjestävät tahot.

Keskeistä: Jotta opiskelijat kokevat, että järjestetty toiminta on juuri heitä varten olemassa, tulee sen kohdata opiskelijoiden moninaiset tarpeet ja ottaa huomioon tasapuolisesti opiskelijoiden erilaiset kiinnostuksenkohteet. Usein yksinäisyyttä kokevat tai ryhmien ulkopuolelle jääneet opiskelijat kokevat, että opiskelijatapahtumat ottavat huomioon vain sosiaalisesti pärjäävien, ulospäinsuuntautuneiden ja hyvät sosiaaliset taidot omaavien opiskelijoiden tarpeet.

17 IDEAA

1. LISÄÄ PÄIHEETTÖMIÄ TAPAHTUMIA ★★

Vinkki toteutukseen: Moninaisia erilaisia sisältövaihtoehtoja ja konsepteja. Esimerkiksi erilaisia liikuntaan (joukkuelajit ja yksilölajit, leppoisaa yhdessä liikkumista), kädentaitoihin (askartelua, käsitöitä, pienoismalleja, rakentelua, kokkaamista), luontoon (sieniretkiä, paikallisluontoon tutustumista, kasvitunnistusretkiä, vaelluksia), taiteeseen (musiikin kuuntelua, soittamista, yhdessä laulamista, kuoroa, teatterin tekemistä, kuvataiteita, leffahetkiä, museokierroksia) kaupunkimiljööseen (nähtävyyssierrokset, yhteistä paikallistuntemuksen jakamista) ja sovellusten yhteiskäyttöön (esim. Pokemon Go, geokätköily, aarteenetsintä) liittyvää toimintaa. Ylipäänsä toimintaa ilman päihteitä: lautapeli-iltoja, kahvihetkiä, vuodenaikaan sopivaa ajankohtaista toimintaa.

2. LISÄÄ ERILAISIA HARRASTEKERHOJA ★★

Vinkki toteutukseen: Moninaisia erilaisia sisältövaihtoehtoja ja konsepteja. Esimerkiksi erilaisia liikuntaan (joukkuelajit ja yksilölajit, leppoisaa yhdessä liikkumista), kädentaitoihin (askartelua, käsitöitä, pienoismalleja, rakentelua, kokkaamista), luontoon (sieniretkiä, paikallisluontoon tutustumista, kasvitunnistusretkiä, vaelluksia), taiteeseen (musiikin kuuntelua, soittamista, yhdessä laulamista, kuoroa, teatterin tekemistä, kuvataiteita, leffahetkiä, museokierroksia) kaupunkimiljööseen (nähtävyyssierrokset, yhteistä paikallistuntemuksen jakamista) ja sovellusten yhteiskäyttöön (esim. Pokemon Go, geokätköily, aarteenetsintä) liittyvää toimintaa. Ylipäänsä toimintaa ilman päihteitä: lautapeli-iltoja, kahvihetkiä, vuodenaikaan sopivaa ajankohtaista toimintaa.

3. ILTAPÄIVÄKERHO-TYYPPIINEN TOIMINTA

Vinkki toteutukseen: Sisältö voi olla monentyyppistä, mutta kyseessä voisi olla esimerkiksi opiskelu-iltapäiviä, matalan kynnyksen liikkumista ja koulutehtävien tekemistä yhdessä. Ylipäänsä rinnastettavissa alaikäisten koululaisten iltapäiväkerhotoimintaan.

4. TAPAHTUMAT VAIN YKSITTÄIN SAAPUVILLE HENKILÖILLE

Vinkki toteutukseen: Tässä olisi uudenlainen konsepti tapahtumien järjestämiseen, sillä tämän konseptin tapahtumissa ei ole vain hyväksyttävää, vaan edellytys, että tapahtumaan tullaan yksin. Tämä mahdollistaa kanssakäymisen aidosti ilman olemassa olevia klikkejä. Konsepti tähtää tekemään itsensä tarpeettomaksi (ei synny vakioporukka) ajan kanssa: tapahtumista löytyy hengenheimolaisia, joiden kanssa voi jatkossa viettää aikaa.

5. TYÖELÄMÄÄN KYTKETYVÄT ILTAMAT

Vinkki toteutukseen: Iltamat eivät olisi tietylle kurssiporukalle, vaan kaikille halukkaille. Sisältönä voisi olla esimerkiksi kiinnostavia puhujia eri työpaikoilta, mahdollisia tutustumiskäyntejä ja yhteistä keskustelua.

6. PERHEELLISTEN OPISKELIJOIDEN AIKATAULUIHIN SOVELTUVAT TAPAHTUMAT

Vinkki toteutukseen: Viikonlopuille ajoittuvat tapahtumat sillä idealla, että myös perheet voivat osallistua. Tiettyjen alojen opiskelijat (esim. sosiaali-ala) voivat järjestää tapahtumiin lapsiparkin siksi aikaa, kun vanhempi osallistuu itse tapahtumaan. Eri alojen opiskelijoilla kiertävä vastuu tapahtumien eri teemoista.

7. OSAAMISNYTTÄRIT -TAPAHTUMAKONSEPTI

Vinkki toteutukseen: Jokainen voi jakaa omaa erityisosaamistaan muille tai esitellä jotakin aihealuetta, josta käydään yhdessä keskustelua tai treenaillaan aihetta yhdessä. Synnyttää parhaimmillaan hyvää mieltä ja nostaa itsetuntoa, kun voi itse toimia asiantuntijan roolissa jossakin asiassa. Lisäksi tarjoaa mahdollisuuden itse kullekin kehittää omaa tietämystään ja osaamistaan.

8. TAPAHTUMA OPISKELIJOIDEN SYRJÄYTYMISEN EHKÄISYYN

Vinkki toteutukseen: Alkusyksyn tapahtuma, jolla pyritään nimenomaan ehkäisemään opiskelijoiden syrjäytymistä porukoista. Aiheesta puhutaan rohkeasti suoraan – tapahtumakonseptissa halutaan välittää viestiä siitä, miksi on tärkeää, että jokainen tutustuisi edes joihinkin opiskelijakavereihinsa.

9. ERI TAHOJEN KANSSA TEHTÄVÄ YHTEISTYÖ

Vinkki toteutukseen: Joskus on helpompi mennä mukaan tapahtumiin, kun ne ovat jonkun ulkopuolisen järjestämiä tai niissä on jokin oheistekeminen, jonka varjolla muihin voi samalla tutustua. Hyviä yhteistyötahoja erilaisiin tapahtumiin ovat esimerkiksi liikuntapalvelut, eri järjestöt, kaupungin palvelut, eläinlaitokset tms.

10. SPEED FRIENDING -TILAISUUKSIA / YSTÄVÄKERHO

Vinkki toteutukseen: Speed dating -tapahtumakonseptia mukaileva tutustumistapahtuma (tapahtumien ketju), jossa tarkoitus on muihin tutustuminen tai kavereiden löytäminen (seurustelukumppanin sijaan). Vaihtoehtoinen toteutustapa voisi olla Ystäväkerho, jossa voisi tavata muita ihmisiä, jutella ystävytyteen liittyvistä aiheista ja taidoista.

11. TAPAHTUMAT ERI VUOSIKURSSIEN OPISKELIJOIDEN YHTEISTYÖN LISÄÄMISEKSI ★★

Vinkki toteutukseen: Tapahtumakonsepti yhdistäisi eri vuosikurssien opiskelijoita yhteiseen vuorovaikutukseen ja mahdollistaisi sen, että kokeneemmat opiskelijat voisivat jakaa hyviä vinkkejä uudemmille opiskelijoille sekä opinnoista ja opiskelusta että vapaamuotoisemmista aiheista.

12. VUOSIKELLOKALENTERIA NOUDATTELEVA (PÄIHTEETÖN)

TAPAHTUMASARJA / KONSEPTI

Vinkki toteutukseen: Tapahtumiin voi hypätä mukaan missä tahansa kohtaa vuotta ja niissä näkyvät eri ajankohtiin sopivat teemat: esimerkiksi laskiaisena pulkkamäki ja pullan syöntiä nuotiolla, ystävänpäivänä ystäväkahvila ja päivätanssit, pääsiäisenä munajahti, vappuna vappudisco (simatarjoilulla), syksyllä ruskaretki tai vaellus lähimaastossa, pikkujoulut, joihin kuuluvat joulupukki, joululauluja, jouluruoka.

13. ERI AINEJÄRJESTÖJEN VÄLISEN YHTEISTYÖN TIIVISTÄMINEN

Vinkki toteutukseen: Monialaiset tapahtumat, joissa tapahtuman sisältö vaatisi toimimaan yhteistyössä muiden alojen opiskelijoiden kanssa ja olemaan muussa kuin tutussa seurassa.

14. INTROVERTTIEN BILEET

Vinkki toteutukseen: Tapahtumakonsepti, joka on rakennettu puhtaasti introverttien tarpeiden mukaisesti. Tapahtumassa on huomioitu esimerkiksi seuraavat asiat: hiljaisuuden salliminen, ajanvietto yhteisessä tilassa ilman sosiaalista painetta keskusteluun, vieraskirja, johon voi halutessaan jättää yhteystietonsa, jos haluaa bileiden jälkeen olla yhteydessä jonkun kanssa, hiljainen tila, johon voi tarvittaessa vetäytyä olemaan hetkeksi itsekseen jne. Ylipäänsä sellaisen tapahtuman luominen, jossa introvertit eivät jää alakynteen.

15. RASTIPASSI TOISIIN TUTUSTUMISESTA / KANSSAIHMISTEN HUOMIOIMISESTA

Vinkki toteutukseen: Tämä voisi olla osana jotakin hyvinvointitapahtumaa, tiettyä teemaa tai kampanjaa. Rastipassin kanssa voisi tehdä pieniä tehtäviä, jotka johtaisivat vuorovaikutukseen muiden kanssa tai hyviin tekoihin muiden hyväksi. Jokin pieni palkinto voisi olla luvassa toteutuksesta, esimerkiksi haalarimerkki.

16. TEEMAKUUKAUDET TAI TEEMAVIIKOT

Vinkki toteutukseen: Joka kuukaudelle tai viikolle oma vaihtuva teemansa, jonka mukaan tapahtumia ja toimintaa järjestetään, jolloin on helppo tulla mukaan toimintaan aina oman kiinnostuksenkohteiden mukaisina kuukausina tai viikkoina.

17. HILJAINEN TILA YLEISEKSI KÄYTÄNNÖKSI KAIKKIIN TAPAHTUMIIN

Vinkki toteutukseen: Tutustutaan hyviin käytäntöihin hiljaisen tilan käytöstä eri tapahtumissa ja normalisoidaan sen käyttö luontevaksi osaksi mitä tahansa järjestettyä tapahtumaa. Samalla voidaan kiinnittää huomiota yleiseen melutasoon tapahtumissa ylipäätään.

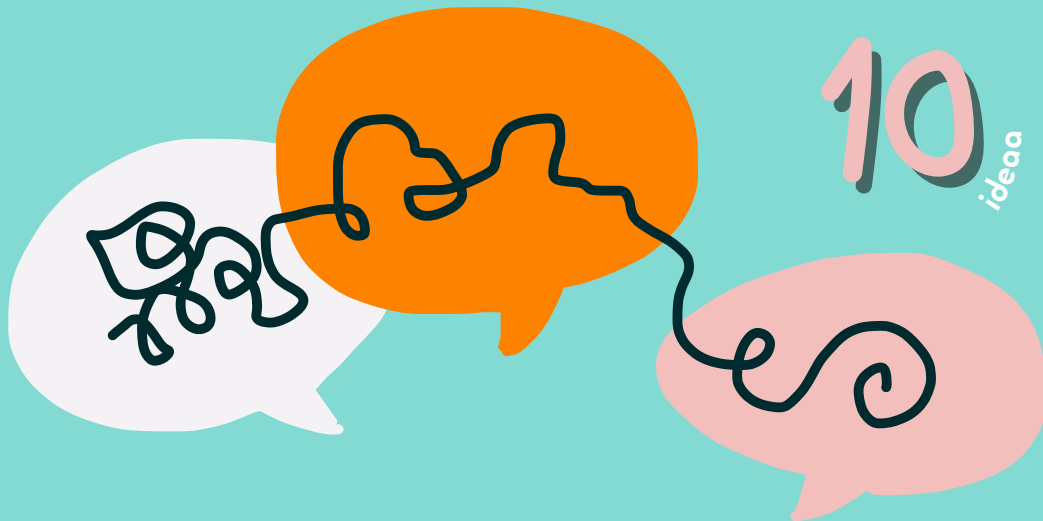

VERTAISUUTEEN PERUSTUVA TOIMINTA

Kenelle? Toiminta suuntautuu joko porukoiden ulkopuolelle jääneille, yksinäisyyttä kokeville opiskelijoille ja sosiaalisten taitojen treenaamisesta hyötyville opiskelijoille tai opiskelijoille yleisemminkin.

Kuka toteuttaa? Toimintaa voi toteuttaa useampi taho, hyviä yhteistyökuvioita unohtamatta.

Keskeistä: Hyödynnetään yhtä toimivimmista keinoista yhteisöllisyyden edistämiseen: vertaistukea. Toiminnan avulla tehdään myös näkyväksi sitä, ettei yksittäinen opiskelija ole ainoa, joka kokee haasteita tietyissä asioissa.

10 IDEAA

1. SÄÄNNÖLLISTÄ VERTAISRYHMÄTOIMINTAA YKSINÄISYYTTÄ TAI SOSIAALISTA AHDISTUSTA KOKEVILLE OPISKELIJOILLE

Vinkki toteutukseen: Tärkeää on, että toteutus olisi nimenomaan vertaisuuteen pohjautuvaa: kokemusten vaihtoa, yhteistä keskustelua, kuulluksi tulemistä ja vinkkien jakoa turvallisessa ja kannustavassa ilmapiirissä. Ryhmä auttaisi jo läsnäolollaan: en olekaan ainoa, joka kokee ja tuntee näin.

2. PIENRYHMÄTOIMINTAA KIINNOSTUSTEN MUKAISESTI

Vinkki toteutukseen: Toimintaan ilmoittautumisen yhteydessä opiskelija ruksaa muutamia ykköskiinnostuksenkohteita, joiden pohjalta oma pieni sosiaalisen vuorovaikutuksen lisäämiseen tähtäävä porukka muodostetaan. Tällöin yhdistäviä tekijöitä ja valmiita puheenaiheita löytyy todennäköisemmin ja niiden kautta toisiin tutustuminen on helpompaa.

3. KOULUTUSTA ERILAISUUDEN HYVÄKSYMISEEN JA KUNNIOITTAVAAN KOHTAAMISEEN ★★ ★

Vinkki toteutukseen: Tämä on hyvä toteuttaa kaikkia opiskelijoita koskevana toimintana, jotta jokainen kanssaopiskelija kampuksella tunnistaisi oman roolinsa opiskeluilmapiiriin vaikuttajana. Millä lailla voin kaikissa kohtaamisissani saada välitettyä toiselle tunteen, että hän on miellyttävää, arvostettua ja haluttua seurata juuri sillä hetkellä ja muutoinkin?

4. SOSIAALISTEN TAITOJEN KEHITTÄMISTYÖPAJOJA

Vinkki toteutukseen: Erityisesti heille, joille vuorovaikutustilanteet muiden kanssa ovat vaikeita. Myös opiskelijat laajemminkin hyötyisivät, esimerkiksi kuuntelemisen taidon harjoittelusta.

5. IMPROVISAATIO- JA NÄYTTELYHARJOITUKSIA VUOROVAIKUTUSTILANTEISTA

Vinkki toteutukseen: Sisältönä erityisesti toisen asemaan asettuminen ja ihmisten erilaisten toimintatyylien ymmärtäminen. Oltava aidosti matalan kynnyksen toimintaa, johon on helppoa tulla mukaan ilman aiempaa kokemusta. Opiskelijat laajemminkin hyötyisivät tämänkaltaisesta toiminnasta.

6. **OMANARVONTUNNON, TIETOISUUSTAITOJEN JA ITSEILMAISUN VAHVISTAMISEEN TÄHTÄÄVÄ PERUSKURSSI**

Vinkki toteutukseen: Erityisesti porukoiden ulkopuolelle jääneille tai yksinäisyyttä kokeville opiskelijoille. Millä lailla vahvistaa yksinäisyyden kokemuksen (ja mahdollisesti muidenkin elämäkokemusten) vahingoittamaa itsetuntoa ja omanarvontuntoa sekä vahvistaa olemassa olevia sosiaalisia taitoja ja kehittää uusia?

7. **SMALL TALKIN PERUSTEET -TYÖPAJOJA TAI TYÖSKENTELYHETKIÄ**

Vinkki toteutukseen: Helposti markkinoitavaa ja monille opiskelijoille hyödyllistä sisältöä, jolla vahvistaa omia sosiaalisia taitoja. Soveltuu hyvin opiskelijoille laajemminkin.

8. **PINTAA SYVEMMÄLLE MENEVIÄ RYHMÄYTYMISTAPAAMISIA**

Vinkki toteutukseen: Avoimesti viestitty ja markkinoitu, että näissä tapaamisissa voidaan jutella syvällisemminkin esimerkiksi omasta itsestä, yhteisöstä, opiskelualasta, peloista, odotuksista ja toiveista.

9. **"TÄÄLLÄ SAA OLLA SOSIAALISESTI KÖMPELÖ" -HENGAILUHETKIÄ**

Vinkki toteutukseen: Luvan kanssa saa olla taitamaton ja mokaileva, tavallinen ihminen. Tapahtumamarkkinoinnilla suuri vaikutus.

10. **KIMPPAKYYTIEN TAI YHTEISTEN KOTIMATKOJEN ORGANISOINTI**

Vinkki toteutukseen: Keino sitoa yhteisöllisyyttä osaksi arkisia rutiineja ja toimintoja.

VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI

Kenelle? Hyödyllistä huomioitavaa kaikille opiskelijoille suuntautuvaa toimintaa toteuttaville tahoille.

Kuka toteuttaa? Jokainen toimija omassa toiminnassaan. Erityisesti opiskelijajärjestöjen hyvä huomioida järjestämässään tapahtumissa, mutta ylipäänsä kaikkia toimijoita hyödyttävää.

Keskeistä: Viestinnällä ja markkinoinnilla luodaan jo ennakkoon kuva siitä, millaisesta toiminnasta on kyse. Ei auta, että toiminta itsessään on todella hienosti suunniteltua ja erilaisten opiskelijoiden tarpeet huomioivaa, mikäli sisältö ei välity selkeästi myös viestinnässä. Monilla hienovaraisillakin asioilla voidaan vaikuttaa siihen, miten turvalliseksi ja helposti lähestyttäväksi järjestetty toiminta mielletään. Mielikuvilla on voimakas vaikutus.

8 IDEAA

1. PÄIHTEETTÖMIÄ TAPAHTUMIA MARKKINOIDAAN ENEMMÄN KUIN "PERINTEISIÄ" ★★ ★

Vinkki toteutukseen: Perustuu siihen ajatukseen, että ns. "normaalit" (päihnteelliset) tapahtumat löytävät helposti osallistujajoukkonsa joka tapauksessa – vähempikin markkinointi niiden suhteen riittää. Painotusero markkinoinnissa kuvastaisi myös toimijan tekemään tietoista arvovalintaa.

2. MONIPUOLISTEN VIESTINTÄKANAVIEN KÄYTTÖ ★★ ★

Vinkki toteutukseen: Sosiaalinen media ei välttämättä tavoita erityisen hyvin yksinäisyyttä kokevia opiskelijoita (eivät välttämättä käytä paljoa somea). Tästä syystä tapahtumailmoitukset paitsi Facebookiin ja muuhun someen, myös muille kanaville, esimerkiksi verkkosivuille. Mikäli tapahtumassa on useampia järjestäjiä, hyödynnetään kaikkien järjestäjätahojen kanavia aktiivisesti (laajempi tavoitettavuus). Muistutetaan aktiivisesti tapahtumasta.

3. TAPAHTUMIEN MARKKINOINTI ERITYISESTI YKSINÄISILLE ★★ ★

Vinkki toteutukseen: Leimaamista pitää varoa, mutta toisaalta joskus tulisi olla myös rohkeutta puhua asioista niiden oikeilla nimillä. Tärkeää tuoda esiin, että tämä tapahtuma on juuri teille, jotka ette muihin opiskelijatapahtumiin välttämättä rohkene lähteä. Monet yksinäisyyttä kokevat opiskelijat kaipaavat vahvistusta sille, että jokin tapahtuma(konsepti) on luotu juuri heidän tarpeisiinsa vastaavaksi ja tästä on syytä selkeäsanaisesti myös viestiä.

4. SOVITUT KRITTEERIT TIEDONVÄLITYKSEN (ESIM. SOMEKUVIEN) SISÄLLÖILLE

Vinkki toteutukseen: Tapahtumajärjestäjien on syytä pohtia, kannustetaanko esimerkiksi aina omien juomien mukaan tuomiseen, ja millaista tunnelmaa käytetyt markkinointikuvat henkivät.

5. MOTIVOINTI TAPAHTUMIIN JA TOIMINTAAN OSALLISTUMISEN HYÖDYISTÄ

Vinkki toteutukseen: Tuodaan avoimesti esiin, miksi tapahtumaan kannattaa osallistua ja mitä hyötyä siitä on (muukin kuin hauskanpito). Esimerkiksi: mitä hyötyä on verkostoitumisesta?

6. JULKAISTAAN OPISKELIJOIDEN OMIA KERTOMUKSIA TOIMINTAAN TAI TAPAHTUMIIN OSALLISTUMISESTA

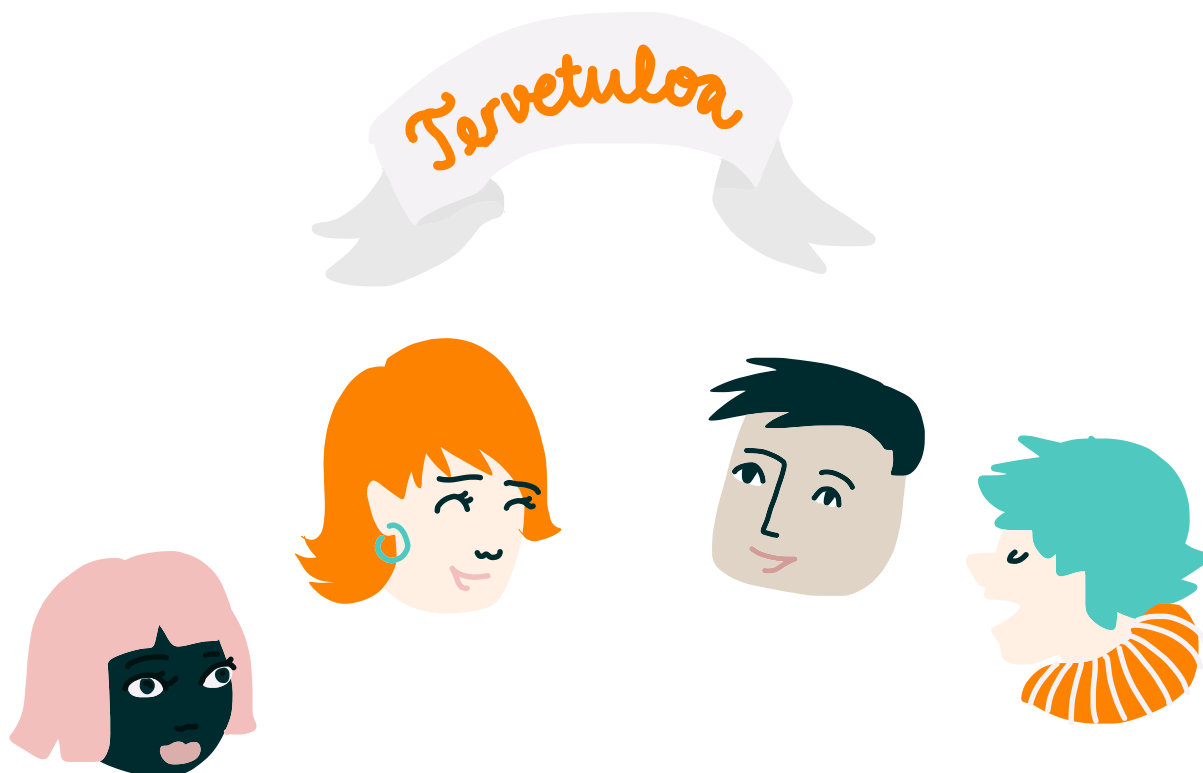
Vinkki toteutukseen: Madaltaa kynnystä osallistua toimintaan. Kertomuksissa voi käsitellä esimerkiksi sitä, millaista kyseisessä tapahtumassa on aiemmin ollut, miten koki muiden suhtautuvan ja millainen vaikutelma tapahtumasta kaikkienensa jäi käteen. Lisäksi kertomukset voivat liittyä siihen, miten on ylipäänsä löytänyt seuraa kampukselta ja millaisista tapahtumista, millaisia vinkkejä on antaa muille kohtalotovereille.

7. AVATAAN TAPAHTUMAN TAI TOIMINNAN LUONNETTA MATALAN KYNNYKSEN TOIMINTANA ★★★

Vinkki toteutukseen: Hyvä pohtia ja tuoda avoimesti esiin: Mikä tekee juuri tästä toiminnasta matalan kynnyksen toimintaa? Miten opiskelijoiden erilaiset tarpeet on huomioitu? Miten tapahtuma tulee ajallisesti etenemään?

8. YHTEISTEN PELISÄÄNTÖJEN TUOMINEN ESIIN JO MARKKINOINNISSA

Vinkki toteutukseen: Kerrotaan selkeästi millaista käytöstä osallistujilta toivotaan (esim. muita huomioivaa käytöstä, jutellaan myös tuntemattomille, vältetään klikkiytymistä jne). Toiminnan järjestäjän arvot näkyvät pelisäännöissä hyvin: onko toiminta aidosti kaikkia arvostavaa?

OPETUSHENKILÖKUNNAN TOIMINTA

Kenelle? Opettajille itselleen, oman työn tueksi.

Kuka toteuttaa? Monissa tapauksissa opettajat itse toiminnassaan, mutta osin myös yhteistyössä keskenään tai esimerkiksi ulkopuolisen toimijan tarjoaman koulutuksen myötä.

Keskeistä: On tärkeää, että opettaja tunnistaa oman roolinsa ja vastuunsa opiskelijoiden yhteisöllisyyden ja yleisen ilmapiirin suhteen. On monia asioita, joihin opettaja voi vaikuttaa jo yksinomaan oman toimintansa ja antamansa esimerkin kautta. Kohtaamalla omat opiskelijansa arvostavasti ja kunnioittavasti, myönteiseen vuorovaikutukseen keskittyen ja siihen kannustaen sekä kaikkia tasavertaisesti kohdellen, tulee jo toteuttaneeksi vastuullisen esikuvan toimintaa. Osa opettajista toimii jo tälläkin hetkellä erittäin hienolla tavalla yhteisöllisyyden edistämisen suhteen, mutta ongelma on siinä, että osa opettajista ei näe omaa vaikutusvaltaansa tai rooliaan asiassa juuri lainkaan. Tärkeää olisi saada hyvät käytännöt leviämään ja jalkautumaan osaksi kaikkien opettajien työnkuvaa.

20 IDEAA

1. OPETTAJA TEKEE RYHMÄJAOT ★★★

Vinkki toteutukseen: Tämä oli eniten toivottu asia opettajien toimintaan liittyen: opettaja jakaa ryhmät tai parit eikä ryhmiä saa päättää itse. Tällöin välttyään siltä, että ne opiskelijat, jotka jo valmiiksi kokevat itsensä yksinäisiksi tai ovat porukoiden ulkopuolella, kokisivat vielä julkisia nöyryytyksiä opetustilanteissa. Työskentely erilaisten ihmisten kanssa on hyödyllistä myös esimerkiksi tulevaisuuden työtaitojen kehittymisen kannalta. Ylipäänsä opettajat voisivat huolehtia siitä, että tiimityöt tapahtuisivat aina eri tiimeissä.

2. OPETUKSEN VUOROVAIKUTTEISUUS ★★★

Vinkki toteutukseen: Opettajalta kaivataan monipuolista vuorovaikutusta opetustilanteissa (ei yksinpuhelua) esimerkiksi hyödyntämällä lyhyitä keskustelutehtäviä ja varaamalla aikaa toisiin tutustumiseen (myös vapaamuotoisemman keskustelun muodossa). Lisäksi on hyvä, että opetusryhmässä opetellaan toisten nimet, jos suinkin mahdollista (myös opettaja).

3. OPETTAJILLE KOULUTUSTA AIHEPIIRISTÄ ★★★

Vinkki toteutukseen: Opettajat tarvitsevat lisäkoulutusta siitä, mikä heidän roolinsa on yksinäisyyden ehkäisyssä. Koulutuksessa tärkeää on opettajien motivointi: miksi tarpeellista tunnistaa, mihin vaikuttaa, mistä tunnistaa, mitä voi tehdä. Opettaja näyttää opiskelijoille myös mallia ihmisten aidosta kohtaamisesta.

4. HYVIEN KÄYTÄNTÖJEN JAKO

Vinkki toteutukseen: Osa opettajista toimii jo oikein ja osa ei ollenkaan. On tärkeää koota hyviä käytäntöjä yhteen ja jakaa niitä eteenpäin toiminnan yhdenmukaistamiseksi. Joskus jo pelkästään kollegoiden kanssa teemasta juttelu voi viedä asiaa eteenpäin.

5. YHTEISÖLLISYYS-TEEMAN SITOMINEN OSAKSI OPETUSTA

Vinkki toteutukseen: Opettajat voisivat sisällyttää oppituntien yhteyteen lyhyitä hetkiä esimerkiksi muiden ihmisten huomioimisesta, ryhmätyötaitoista ja vinkeistä vuorovaikutustilanteisiin. Teemat sidottaisiin osaksi opetusta, koska nämä ovat olennaisia taitoja opiskelun ja työelämän suhteen muutenkin.

6. OPETTAJIEN JA OPISKELIJOIDEN YHTEISET HETKET

Vinkki toteutukseen: Opiskelijoiden ja opettajien hyvät ja turvalliset suhteet vaikuttavat koko korkeakoulukulttuuriin. Vapaamuotoisemmat tilaisuudet opettajien ja opiskelijoiden kesken ovat kaivattuja. Esimerkiksi oppiaineittain toteutettava aamupalatilaisuus opiskelijoiden ja opettajien kesken vaikka kuukausittain. Sisältönä voi olla rentoa keskustelua alasta, opiskelusta, työnohjusta ym.

7. OPETTAJIEN VAPAAMUOTOINEN TAPAAMINEN

Vinkki toteutukseen: Opettaja tai muu henkilökunnan jäsen ilmoittaa olevansa säännöllisesti tiettyinä päivinä sovittuna ajankohtana (esim. klo 16–18) opiskelijakahvilassa, jolloin hänen luokseen voi mennä juttelemaan opinnoista tai muista asioista. Tarjoaa siten erilaisen mahdollisuuden aidolle kohtaamiselle opiskelijoiden kanssa.

8. OPPITUNTIEN "VERTAISCONSULTIT"

Vinkki toteutukseen: Opettaja organisoii oppitunneilla opiskelijoista "vertaiskonsultteja" toisilleen sillä ajatuksella, että kumpikin voi opettaa toiselle jotakin. Teemat voivat vaihdella: itse oppitunnin sisältöalueen lisäksi aiheena voi olla vaikka kaveritaitoja, muiden huomioimista, jaksamista jne.

9. KANNUSTUS JA TSEMPPAUS

Vinkki toteutukseen: Opettaja kannustavat ja tsemppaavat opiskelijoita ja auttavat keskittymään myönteisiin asioihin epäonnistumisten sijaan. Myönteisellä ilmapiirillä vaikutetaan opiskelijoiden keskinäiseenkin vuorovaikutukseen. Käytössä voisi olla erilaisia harjoitteita ja keskustelua omista vahvuuksista jne. Jos teemaa on vaikea sisällyttää oppituntien sisään, voisivat opettajat organisoida muutamia avoimia tilaisuuksia tai opintopiirejä aiheesta.

10. YHTEISÖLLISYYS-TEEMAVIIKKO

Vinkki toteutukseen: Opettajat toteuttavat kampuksella kampanjanomaisesti esimerkiksi yhden teemaviikon ajan yhteisöllisyshetkiä oppitunneilla. Tuon viikon aikana aina 5–10 min oppitunneista käytetään yhteisöllisyyden merkityksestä puhumiseen ja käytännön harjoitusten tekemiseen aiheesta. Annetaan opiskelijoille haasteita, esimerkiksi tänään pitää jutella yhden vieraamman opiskelijan kanssa.

11. SUUREMPI PANOSTUS RYHMÄYTYMISEEN

Vinkki toteutukseen: Turvallisen ryhmäkokemuksen saavuttamiseen kannattaa panostaa, sillä se vaikuttaa suoraan paitsi opiskelijoiden hyvinvointiin ja jaksamiseen, myös opinnoissa suoriutumiseen ja motivaatioon. Jos satsaa alussa enemmän paukkuja siihen, että opiskelijat tutustuvat toisiinsa ja saadaan luotua ryhmästä sellainen paikka, jonne opiskelijoiden on mukava ja helppo tulla, tuo se ajallisia säästöjä koko loppukurssin ajalle. Mikäli opettajalla itsellään ei ole osaamista tähän, pyydetään apua muilta toimijoilta (esim. hyvinvointitoimijoilta, kollegoilta).

12. HOPS-KESKUSTELUJEN TEHOSTAMINEN JA SYVENTÄMINEN

Vinkki toteutukseen: HOPS-tapaamisissa keskustellaan muustakin kuin virallisesta opintopolusta. Kysytään kokonaisvaltaisesti miten opiskelijalla menee eri osa-alueilla, opiskelutovereihin tutustuminen yhtenä aiheena.

13. ENEMMÄN TOIMINTAA TUUTOROPETTAJIEN KANSSA

Vinkki toteutukseen: Enemmän vuorovaikutusta tuutoropettajien kanssa, myös vapaamuotoisemmalla tavalla. Esimerkiksi 1-2 kertaa lukukaudessa lukujärjestyksessä oleva vapaamuotoinen tapahtuma (esim. piknik), joissa myös tuutoropettajia paikalla.

14. OPETTAJIEN KESKINÄISEN YHTEISTYÖN LISÄÄMINEN

Vinkki toteutukseen: Opettajat yhdistävät voimiaan tiettyjen kurssien kohdalla, jotta opiskelijaporukoiden keskinäinen vuorovaikutus lisääntyy. Esimerkiksi suomenkielisten ja kansainvälisten opiskelijoiden yhteisiä oppitunteja?

15. KURSSIEN PROJEKTITÖITÄ YHTEISÖLLISYYDESTÄ

Vinkki toteutukseen: Sisällytetään opintoihin enemmän kurssilla suoritettavia projektitöitä esimerkiksi yhteisöllisyyden edistämiseen liittyen. Projektityöt tulisi suorittaa osana kyseistä kurssia ja ne toimisivat edellytyksenä kurssisuorituksen saamiselle.

16. KOKO KURSSIPORUKKAA YHDISTÄVÄ TAVOITE

Vinkki toteutukseen: Kurssiporukalle annetaan alussa tavoite, johon heidän tulee koko ryhmänä ylittää kurssin lopussa. Tavoitteen voi pilkkoa ennalta määrättyihin osatavoitteisiin tai tehtäväkokonaisuuksiin, joita ryhmäläiset voivat matkan varrella tehdä. Lopuksi koko ryhmä saa jonkinlaisen palkinnon, kun tavoite on saavutettu ja kaikki ryhmän jäsenet ovat puhaltaneet yhteiseen hiileen sen saavuttamiseksi.

17. YHTEISÖLLISYYSPISTEET OPETTAJILLE

Vinkki toteutukseen: Opettajan on saatava lukukaudessa tietty määrä yhteisöllisyyspisteitä eri opetustilanteista. Tämän voi toteuttaa joko leikkimielisenä haasteena työyhteisön sisällä tai sitten ihan todellisena työhön liittyvänä osaamistekijänä. Joissakin korkeakouluissa esim. Yhdysvalloissa on käytössä koko korkeakoulun laajuiset yhteisöllisyyspisteet.

18. KOTITEHTÄVIÄ YHTEISÖLLISYYDESTÄ

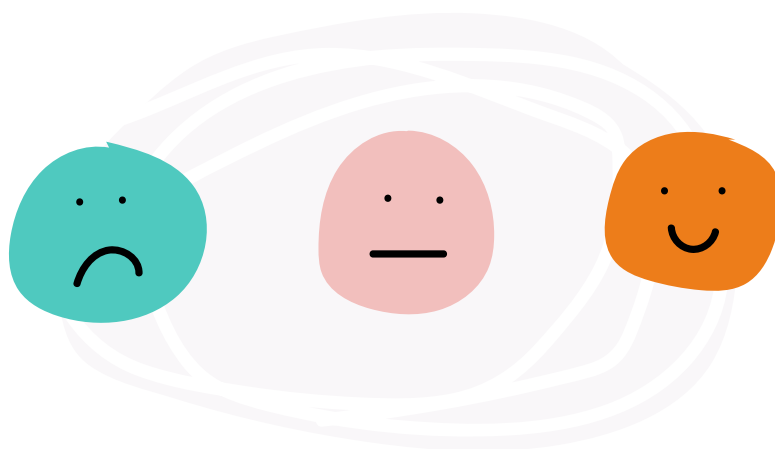
Vinkki toteutukseen: Kotitehtäviä voisi hyödyntää yhteisöllisyysteeman käsittelyyn. Tehtävä voisi olla suoraan kurssin sisältöön kytketty tai osin vapaaehtoinen, mutta sen tekemisessä olisi jokin toimintaan houkutteleva porkkana. Tehtävä voi olla aihepiiriin tutustumiseen liittyvä (tutustu aiheen kirjallisuuteen tai ajankohtaisiin uutisiin tms), itse tuotettu pohdintatehtävä tai jokin käytännössä toteutettava teko (esim. muihin tutustuminen, toisen opiskelijan pyytäminen lounaalle).

19. KURSSEILLE MONIPUOLISET SUORITUSTAVAT

Vinkki toteutukseen: Useimmiten ryhmätöiden tekeminen edesauttaa toisiin tutustumista, mutta joskus ryhmätöihin pakottaminen (varsinkin mikäli opettaja ei muodosta ryhmiä, vaan ryhmien muodostuminen perustuu vapaaseen valintaan) vain lisää häpeää, yksinäisyyden kokemusta ja stigmaa. Tällöin olisi tärkeää, että opettajalla olisi pelisilmää, ja tarjottaisiin vaihtoehtoisesti myös itsenäisesti tehtävää suoritustapaa.

20. TOIMINNALLISET OSALLISTAMISEN MENETELMÄT JA PALAUTE

Vinkki toteutukseen: Hyödynnetään opetuksessa paremmin esimerkiksi erilaisia verkkoalustoja, kyselyitä, kommentointimahdollisuuksia ja palautteen jakamista. On olemassa monia hyviä valmiita ohjelmia tai sovelluksia, joita käyttämällä voi lisätä opiskelijoiden osallisuuden kokemusta myös perinteisten, kasvokkain toteutettavien toiminnallisten menetelmien rinnalla.

VERKKOMUOTOISET TOIMINNOT

Kenelle? Joko yksinäisyyttä kokeville tai porukoiden ulkopuolelle jääneille opiskelijoille tai sitten laajemminkin kaikille opiskelijoille esimerkiksi tietyn oppilaitoksen sisällä.

Kuka toteuttaa? Erilaiset toimijat mielellään yhteistyössä keskenään.

Keskeistä: Nykyään yhä useampi opiskelija opiskelee ainakin osittain verkkomuotoisesti. Myös moni vapaamuotoinen toiminta on mahdollista toteuttaa verkon välityksellä. Oikeanlaisella verkkovälitteisellä toiminnalla onkin mahdollista edistää opiskelijoiden yhteisöllisyyttä. Uudenlaista toimintaa voi ja kannattaakin järjestää myös jo ennestään käytetyillä alustoilla sekä hyödyntää tehokkaammin jo olemassa olevia käyttökelpoisia ratkaisuja.

7 IDEAA

1. YSTÄVÄSOVELLUS

Vinkki toteutukseen: Sovelluksen kautta kuka tahansa yksinäisyyttä kokeva opiskelija voi verkostoitua joko yksittäisten ihmisten tai ryhmien kanssa. Voi etsiä esim. musisointi-, lenkkeily-, leivonta-, kahvila-, taidenäyttely- tai kirjastokaveria. Mahdollisuus myös aktiviteettien swaippailuun, ei ihmisten.

2. FACEBOOK-RYHMÄ TIETYN ALUEEN TAI OPPILAITOKSEN OPISKELIJOILLE

Vinkki toteutukseen: Kyseessä voi olla esimerkiksi suljettu ryhmä nimenomaan kaverisuhteita etsiville opiskelijoille tai sitten laajemminkin ko. oppilaitoksen opiskelijoille suunnattu ryhmä.

3. ALUSTA KIINNOSTUKSEN KOHTEIDEN MUKAAN

Vinkki toteutukseen: Verkkomuotoinen alusta, jossa käyttäjät voivat luoda ja löytää ryhmiä kiinnostuksenkohteidensa mukaan. Osa ryhmistä voi olla rajattuja pelkästään esimerkiksi oman kaupungin tai oppilaitoksen mukaan ja osa voi olla maantieteellisesti avoimia. Hyödynnetään jo olemassa olevia alustoja, esimerkiksi Discord tai Facebook.

4. VERKKOTUUTOROINNIN MALLI

Vinkki toteutukseen: On tarvetta kehittää sellainen verkkotuutoroinnin malli, joka ottaa toteutuksessa huomioon erityisesti yhteisöllisyyden edistämisen. Malli toimisi apuna lisääntyvien etä- ja monimuoto-opintojen mukanaan tuomien haasteiden ratkaisemiseksi.

5. USEAMMAN KORKEAKOULUN VÄLINEN YSTÄVÄPALSTA

Vinkki toteutukseen: Ystäväpalstalla olisi mahdollisuus oman profiilin tai ilmoituksen luontiin, jonka jälkeen muihin palstan ihmisiin olisi mahdollista tutustua anonyymisti yksityisviesteillä. Myös ryhmächat-mahdollisuus Ystäväpalstalla olisi hyvä. Tällainen voisi toimia myös pelkästään yksittäisen oppilaitoksen sisällä.

6. VIRTUAALINEN KAHVIHUONE

Vinkki toteutukseen: Kyseessä voisi olla vapaamuotoinen keskustelupaikka opinnoista, kaverisuhteista, jaksamisesta tms. teemasta. Voisi olla myös erillisiä teeman mukaisia kahvihuoneita. Halutessaan voisi johtaa myös kasvokkain kohtauksiin.

7. JO OLEMASSA OLEVIEN SOVELLUSTEN TEHOKKAAMPI HYÖDYNTÄMINEN ★★★

Vinkki toteutukseen: On jo olemassa monia hyviä sovelluksia, joilla yhteisöllisyyttä voi edistää. Silti niiden potentiaalia ei ole otettu täysillä käyttöön. Esimerkiksi Brella www.brella.io ja Friendship www.friendship.fi.

ASENNEILMAPIIRIIN VAIKUTTAMINEN

Kenelle? Toiminta suuntautuu kaikille korkeakoulussa opiskeleville ja toimiville.

Kuka toteuttaa? Erilaiset toimijat mielellään yhteistyössä keskenään.

Keskeistä: Vallitsevaan asenneilmapiiriin vaikuttavat kaikki korkeakoulussa olevat henkilöt: niin opiskelijat kuin henkilökunta, ja kaikki opiskelijajärjestötoimijat. On tärkeää saada kaikki tunnistamaan oma roolinsa yhteisöllisyyden edistäjinä sekä valoa uskoa siihen, että jo pienin teoin voi jokainen vaikuttaa. Eri kohderyhmien tavoittaminen on tärkeää, jotta todellisia muutoksia yleisessä asenneilmapiirissä saataisiin aikaan.

13 IDEAA

- 1. HYVÄ KIERTÄMÄÄN -KAMPANJOINTI**
Vinkki toteutukseen: Keskustellaan siitä, mitä voimme tehdä muiden hyväksi, ja mitä hyvistä teoista voi seurata itselle ja muille. Toteutetaan jokin konkreettinen tapa, jolla voi tarjota apuaan toisten hyväksi.
- 2. VIIKKOTEEMAT ULKOPUOLISUUDESTA SOSIAALISEEN MEDIAAN**
Vinkki toteutukseen: Tehdään aihetta näkyväksi ja tuodaan esiin siihen liittyviä puolia sekä sitä, miten jokainen voi asiaan vaikuttaa.
- 3. KESKUSTELUA IHMISIIN TUTUSTUMISEN TÄRKEYDESTÄ**
Vinkki toteutukseen: Motivointia ja myönteisten vaikutusten esiin nostoa. Mitä hyötyä toisiin tutustumisesta on ja miten siinä voi edetä?
- 4. ALOITTEIDEN TEKEMISEN KANNUSTAMISEEN TÄHTÄÄVÄ KAMPANJA**
Vinkki toteutukseen: Herättää kanssaopiskelijat huomaamaan oma roolinsa ulkopuolisuuden kokemuksen vähentämisessä. Motivointia siihen, miksi on tärkeää, että juuri ne opiskelijat tekevät aloitteita, jotka jo kuuluvat ryhmiin ja joilla jo on sosiaalisia verkostoja.
- 5. KAMPANJA MUIDEN HUOMIOIMISESTA**
Vinkki toteutukseen: Tuodaan esiin, mitä hyötyä muiden huomioimisesta on koko yhteisön tasolla ja myös itselle.
- 6. KESKUSTELUA OPISKELIJOIDEN YKSINÄISYYDESTÄ ★★**
Vinkki toteutukseen: Moni ei ole edes tietoinen siitä, että osa kanssaopiskelijoista jää täysin yksin opinnoissaan eikä siitä, millaisia kauaskantoisia vaikutuksia sillä voi olla. Mikäli aiheesta ei ole tietoinen, ei voi itse myöskään ymmärtää, miten suuri oma rooli ilmiön suhteen voi olla. Keskustelua pienten tekojen, kuten esimerkiksi tervehtimisen tärkeydestä.
- 7. YKSINÄISYYTEEN JA YHTEISÖLLISYYTEEN LIITTYVÄT HYVINVOINTIPÄIVÄT**
Vinkki toteutukseen: Teemapäiviä yksinäisyys- ja yhteisöllisyysteemoista. Monipuolista toimintaa teemojen ympärille.

8. YHTEISTYÖ TUNNETTUJEN VLOGGAAJIEN KANSSA ESIMERKIKSI ERILAISUUDEN HYVÄKSYMISESTÄ

Vinkki toteutukseen: Tärkeää vaikuttaa koko korkeakoulun tasolla vaikuttavaan asenneilmapiiriin. Vloggaajien kautta saadaan suurempi näkyvyys aiheelle.

9. KAMPANJA YKSINÄISYYDEN TORJUMISESTA

Vinkki toteutukseen: Tuodaan esiin konkreettisia vinkkejä yksinäisyyttä kokeville opiskelijoille siitä, miten he voivat itse vaikuttaa omaan tilanteeseensa, mutta myös siitä, mitä muut voivat asian eteen tehdä.

10. KAVERIPORUKOIDEN HAASTAMINEN

Vinkki toteutukseen: Haastekampanja siitä, miten jo olemassa olevat ryhmät tai kaveriporukat voivat avata "klikkiään" siten, että uusien ihmisten on helpompi tutustua heihin. Konkreettisia toimintatapoja ja esimerkiksi leikkimielinen kisailu haastekilpailun voittajaporukasta.

11. KIITTÄMISEN KULTTUURI VAHVEMMAKSI

Vinkki toteutukseen: Kampanja tai pysyvät käytännöt siihen, miten saadaan vahvistettua kiittämistä korkeakoulussa. Valmiita materiaaleja tai helppoja toteutustapoja mahdollisimman monen ulottuville.

12. SOSIAALISESTI TAITAVIEN HAASTAMINEN

Vinkki toteutukseen: Haastetaan sosiaalisesti taitavat opiskelijat hyödyntämään taitojaan koko yhteisön eduksi. Erilaisia vinkkilistauksia ja hyviä käytäntöjä muille jaettaviksi (esimerkiksi aloitteiden teko, vinkit sujuvaan vuorovaikutukseen).

13. JOUKKOHARHAN JA MYYTTIEN KYSEENALAISTAMINEN

Vinkki toteutukseen: Vallitsevien odotusten ja käsitysten kyseenalaistaminen: Onko totta, että kavereiden saaminen korkeakoulussa on helppoa ja tapahtuu kuin itsestään? Onko totta, että kaikki korkeakouluopiskelijat tykkäävät tutustua uusiin ihmisiin juhlimalla? Tärkeää saada lievennettyä aihealueeseen liittyvää häpeää ja rikkoo olemassa olevia myyttejä.

FYYSISET TILAT

Kenelle? Fyysisiin tiloihin liittyvät ideat voivat kuulua monien eri kohderyhmien toiminnan piiriin: paitsi opiskelijajärjestötoimijoiden tilojen käyttöön, myös opettajien tilankäyttöön, vahtimestarien työnkuvaan tai esimerkiksi oppilaitoksen ravintoloiden hyödyntämiseen.

Kuka toteuttaa? Monet eri tahot yhteistyössä keskenään.

Keskeistä: Myös tiloilla voidaan edistää yhteisöllisyyden kokemusta. Löytyykö kampukselta ylipäänsä tarpeeksi penkkejä, viihtyisiä istuma-alueita ja opiskelutiloja, joissa kohdata muita opiskelijoita? Ovatko opiskelijat päässeet vaikuttamaan kampuksen tilojen suunnitteluun? Ovatko tilat hyödynnettävissä esimerkiksi vaihtuvien teemojen toteutettaviin opiskelijavetoisiin näyttelyihin? Näiden kysymysten lisäksi myös monet yksittäiset ideat ja niiden testaaminen käytännössä voivat vaikuttaa konkreettisella tavalla siihen, millainen toimintakulttuuri kampukselle syntyy.

8 IDEAA

1. MATALAN KYNNYKSEN OLOHUONEET

Vinkki toteutukseen: Aidosti viihtyisiä ja oikeasti kaikkia opiskelijoita (ei vain järjestöaktiiveja) varten. Keskiössä hengailu ja ihmisten tapaaminen, tarjolla kahvia ja pientä purtavaa. Välillä paikalla voisi olla "hosteja" ohjaamassa meininkiä. Mahdollisuus hyödyntää esimerkiksi vuodenaikojen mukaisia teemoja.

2. KALUSTEASETTELU JA -HANKINNAT TUKEMAAN YHTEYDEN LUOMISTA MUIHIN ★★★

Vinkki toteutukseen: Opetustilanteissa esimerkiksi hevosenkänkämuoto pöydille ja tuoleille (ei rivejä). Uudenlaiset kalustehankinnat (esim. jumppapalloja, jumppamattoja, säkkituoleja ym.) tukemaan hyvän ja leppoisän ilmapiirin syntymistä niin opetustilanteissa kuin muutenkin.

3. TARJOTTIMET YHTEISÖLLISYYDEN EDISTÄJINÄ

Vinkki toteutukseen: Opiskelijaruokaloissa tarjolla kahdenvärisiä tarjottimia (tai muita selkeitä tunnistemerkkejä), jolla voisi ilmaista kaipaavansa sillä hetkellä juttuseuraa tyyliin "minua voivat tuntemattomatkin lähestyä lounaalla kaverimielessä".

4. KAVERIPÖYTÄ TAI KAVERIPENKKI

Vinkki toteutukseen: Tunnisteella merkattu penkki, johon istumalla antaa muille merkin, että on kiinnostunut juttelemaan muiden (tuntemattomienkin) kanssa (vrt. peruskoulun kaveripenkit). Penkkejä voisi olla ruokaloissa ja kahviloissa sekä käytävillä.

5. LOUNASRULETTI

Vinkki toteutukseen: Koulun ruokalassa toteutettava arvonta, jossa siihen osallistuneiden kesken arvotaan kullekin opiskelijalle lounasseura toisesta opiskelijasta tietylle päivälle. Tämä voisi olla myös toteutettavissa osana jotakin kampanjaa.

6. VIESTISEINÄ

Vinkki toteutukseen: Anonyymi viestiseinä kampuksen tiloissa, joissa opiskelijat voivat kysyä toisiltaan tai henkilökunnalta asioita. Voidaan toteuttaa myös sähköisenä tai esimerkiksi opetustiloissa opettajan johdolla.

7. KAVERIKOIRAT KAIKILLE SUOMEN KAMPUKSILLE

Vinkki toteutukseen: Eläimet tunnetusti sulattavat jään ihmisten välillä helposti, yhdistävät ihmisiä toisiinsa ja vähentävät mm. stressiä. Kampuksilla voisi miettiä sopivaa yhteistyökuviota, jossa tiloja hyödynnettäisiin tämän tyyppiseen toimintaan (allergikkoja unohtamatta). Ainakin yksittäisissä tempauksissa kaverikoira-idea olisi suhteellisen vaivaton toteuttaa.

8. TAIDENÄYTTELY TAI YHTEISÖLLINEN TILATAIDETEOS

Vinkki toteutukseen: Korkeakoulun tiloja voi hyödyntää esimerkiksi yksinäisyyttä kuvaavaksi taidenäyttelyksi tai jonkin yhteisöllisen teoksen tekemiseen, sillä idealla, että jokainen voi osallistua pienellä panostuksella yhteisen teoksen tekemiseen. Hyödynnetään esimerkiksi käytävien seinäpinta-alaa tärkeän teeman esiin nostamiseen taiteen keinoin.

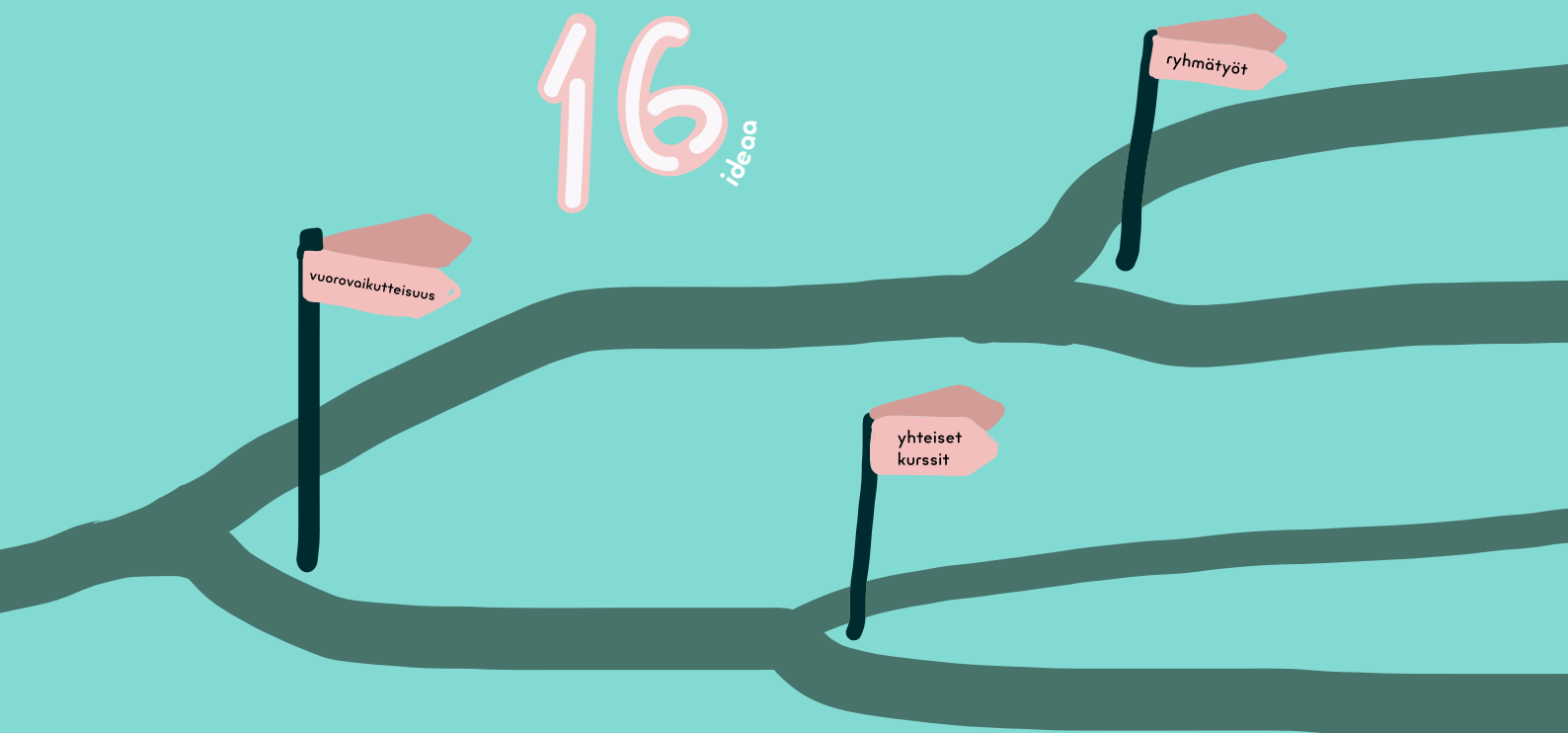

KORKEAKOULUN TOIMINTA JA SISÄISET KÄYTÄNNÖT

Kenelle? Korkeakoulujen johto, esimiehet ja erilaiset toimintaa suunnittelevat ja toteuttavat kokoonpanot ovat keskeisessä roolissa siinä, millainen toimintakulttuuri yleisesti korkeakoulussa on ja millaisiin asioihin panostetaan ja tarjotaan resursseja.

Kuka toteuttaa? Korkeakoulujen johto, esimiehet ja muu henkilökunta omassa työssään ja yhteistyössä keskenään.

Keskeistä: Opiskelijoiden yhteisöllisyyttä ei edistetä pelkästään tapahtumissa tai oppitunneilla. Monesti korkeakoulun sisäiset käytännöt ja toimintatavat ohjaavat siinä, millainen asenne- ja toimintakulttuuri korkeakouluun syntyy. Korkeakoulun rakenteilla, käytännöillä ja sisäisillä prosesseilla voidaan vaikuttaa siihen, millaisia mahdollisuuksia opiskelijoilla on toisiinsa tutustumisen suhteen ja toisaalta millaisia valmiuksia ja resursseja erilaisilla toimijoilla on edistää opiskelijoiden yhteisöllisyyttä.

16 IDEAA

1. PAKOLLINEN HYVINVOINTILUENTO KAIKILLE OPISKELIJOILLE

Vinkki toteutukseen: Jotta muiden huomioiminen ja yhteisöllisyyden edistäminen ei jää vain tiettyjen alojen opiskelijoiden harteille, on tärkeää, että aiheesta ja sen merkityksestä puhutaan yleisemminkin. Tällöin jokaiselle opiskelijalle voidaan opettaa muutamia perustaitoja, joilla hän voi vaikuttaa omaan tai muiden opiskelijoiden tilanteeseen.

2. TARJOTTAVA MATALAN KYNNYKSEN KESKUSTELUAPUA

Vinkki toteutukseen: Korkeakoulujen on kyettävä tarjoamaan opiskelijoilleen nopeasti tapahtuvaa, matalan kynnyksen keskusteluapua, josta voisi saada tukea muihin opiskelijoihin tutustumiseen ja yksinäisyyden selättämiseen.

3. OPINTOJEN YHTEISÖLLISYYS KOKONAISVALTAISEKSI JA LÄPILEIKKAAVAKSI TOIMINNAKSI KAIKKEEN ★★

Vinkki toteutukseen: Korkeakoulujen luotava käytännön strategia sille, miten yhteisöllisyyden edistäminen tulee osaksi käytännön toimintaa eikä jää vain juhlapuheiden asteelle. Tärkeää on esimerkiksi painottaa luentojen ja opetuksen vuorovaikutteisuuksia, ryhmätöiden merkitystä, yhteisten kurssien jatkumista läpi opintojen (ei vain ensimmäisinä vuosina), huolehtia henkilökunnan riittävästä osaamisesta ja koulutuksesta teeman suhteen ja luoda rakenteita, jotka jo itsessään tukevat opiskelijoiden kiinnittymistä osaksi jotakin opintoihin liittyvää porukkaa.

4. "TUUTORITOIMINTAA" MAISTERIOPINTONSA ALOITTAVILLE

Vinkki toteutukseen: Monesti suurin osa resursseista suunnataan ensimmäisten vuosien opiskelijoihin ja tämän jälkeen juuri minkäänlaista tukea toisiin opiskelijoihin tutustumiseen ei ole saatavilla. Maisteriopintojen alkuvaiheeseen voisi järjestää eräänlaisia starttiviikkoja, jonkinlaista "jatkotuutorointia" ja huolella mietittyä toimintaa, jolla pyritään kartoittamaan kokonaisvaltaisemmin opiskelijoiden silloista tilannetta. On tärkeää, että tukea olisi saatavilla matalan kynnyksen periaatteella myös ensimmäisten vuosien jälkeenkin.

5. VAPAAEHTOISTYÖ VAHVEMMIN OSAKSI OPINTOJA

Vinkki toteutukseen: Vapaaehtoistyön ja kerhotoimintaan osallistumisen selkeämpi ja vahvempi sitominen osaksi opiskelua eli toisin sanoen ymmärretään, että osaamista ja taitoja voi kehittyä monenlaisesta toiminnasta. Tällöin opintopisteitä saisi osallistumisesta ja toiminnan raportoinnista. Tämä voisi kannustaa aktiiviseen yhteistoimintaan muiden kanssa.

6. VAPAA-AJAN TOIMINNAN TUTUSTUMISPAKKO

Vinkki toteutukseen: Tällä hetkellä todella paljon jää yksilön itsensä vastuulle siitä, osallistuu ko hän järjestettyyn toimintaan esimerkiksi fuksivuotena. Jos osa ns. vapaamuotoisesta ohjelmasta olisikin käännetty "pakolliseksi toiminnaksi" (esimerkiksi vuoden lopulla olisi kokoontuminen tuutoropettajien johdolla, jossa tulisi kertoa ainakin yhdestä käymästään vapaamuotoisesta tapahtumasta), niin se saisi helpommin ymmärtämään, miksi on tärkeää osallistua järjestettyyn toimintaan. Tällöin myös toiminnan järjestäjien olisi huolehdittava siitä, että tarjolla on aidosti monimuotoista ja opiskelijoiden erilaisia tarpeita huomioonottavaa ohjelmaa (ei vain bileitä).

7. OPINTOJEN ALKUVAIHEEN KARTOITUS

Vinkki toteutukseen: Opintojen alkuvaiheissa lähetettävä kysely, jonka teemana olisivat esimerkiksi opiskelutaidot, elämäntilanne, ihmisuhteet tai jaksaminen. Vastausten perusteella saisi henkilökohtaista palautetta tai se ohjaisi eteenpäin sopiville tiedonlähteille. Kyselyä voisi hyödyntää myös eräänlaisena tarvekartoituksena, jonka pohjalta orientoivalle jaksolle voitaisiin suunnitella sisältöä esiinnousseista teemoista.

8. KORKEAKOULUN SISÄINEN TYÖ YKSINÄISYYDEN JA YHTEISÖLLISYYDEN KOKEMUKSISTA

Vinkki toteutukseen: Kerätään säännöllisin väliajoin aktiivisesti tietoa oman korkeakoulun opiskelijoiden kokemasta yksinäisyydestä ja yhteisöllisyyden kokemuksista, jaetaan kerättyä tietoa eteenpäin opiskelijoille ja henkilökunnalle, järjestetään toimintaa teemojen ympärille ja pohditaan yhdessä ratkaisuja ja uusia käytännön toimia. Pysyvä rakenne ja toimintamalli luo omalta osaltaan turvallista ja luottamukseen perustuvaa ilmapiiriä, jossa opiskelijat voivat luottaa siihen, että heidän hyvinvoinnistaan ollaan aidosti kiinnostuneita.

9. LAITOKSEN JÄRJESTÄMÄT PORINATAPAAMISET

Vinkki toteutukseen: Korkeakoulun tai laitoksen säännöllisesti (esimerkiksi kerran kuukaudessa) järjestämät porinatapaamiset, joissa on pientä tarjoilua ja ylipäänsä tila, johon opiskelijat voivat tulla jutustelemaan keskenään tai henkilökunnan kanssa. Välillä ohjattuja teemoja esimerkiksi ammatillaiseksi kasvamisen prosessista, työelämätaidoista tai tulevaisuuden näkymistä.

10. HENKILÖKUNNAN ESITTÄYTYMINEN OPPITUNNEILLA

Vinkki toteutukseen: Vahvistetaan ajatusta, että "tuota henkilöä voisin mennä joskus tapaamaan jos tarvetta on" tai "tuolta uskaltaisin kysyä neuvoa".

11. SÄÄNNÖLLISTÄ "TYÖNOHJAUSTA" OPINTOIHIN

Vinkki toteutukseen: Ammattihenkilövetoista toimintaa, jonka sisältö olisi vapaamuotoista. Keskusteluissa voisi puhua mieltä painavista asioista (esimerkiksi opiskelumotivaatiosta, opinnoissa jaksamisesta, muihin tutustumisesta jne). Tärkeää olisi toimintamuodon normalisointi ja neutraali ote ajatuksella "sinulla ei tarvitse olla ongelmia tullaksesi tänne".

12. "YHTEISÖMANAGERIT" TAI "YHTEISÖAGENTIT" OSANA KORKEAKOULUMILJÖÖTÄ

Vinkki toteutukseen: Kiertävät yhteisömanagerin tai yhteisöagentin pestit osaksi tiettyjen alojen opintoja tai harjoittelujaksoja, jolloin korkeakoulussa olisi aina muutama tällainen henkilö olemassa. Heidän vastuullaan olisi edistää opiskelijoiden yhteisöllisyyden kokemuksia ja toimia eräänlaisina innostajina, alullepaneovina voimina ja eri toimijoiden välisiä toimintoja yhdistävinä tekijöinä.

13. HYVINVOINTIPALVELUIDEN PAREMPI TIEDOTTAMINEN JA PROFIILIN NOSTAMINEN

Vinkki toteutukseen: Olemassa olevien hyvien toimintamuotojen ja palveluiden parempi esiin nostaminen ja kynnyksen madaltaminen palveluiden käyttöön. Esimerkiksi erilaiset hyvinvointiviikot ovat hyviä tapoja nostaa esiin tärkeitä teemoja ja niihin liittyviä palveluntarjoajia.

14. NÄKYVÄ TUNNISTE YHTEENKUULUVUUDEN MERKIKSI

Vinkki toteutukseen: Näkyvien tunnisteiden hyödyntäminen yhteenkuuluvuuden tunteen kasvattamisessa. Haalarit ja haalarimerkit ovat perinteinen tapa korostaa yhteenkuuluvuutta, mutta niiden käänttöpuoli on se, että ne voivat osaltaan myös vahvistaa porukkaan kuulumattomuuden tunnetta niillä opiskelijoilla, jotka eivät itseään ns. "haalarikansaan kuuluvaksi" tunnista. Jokin toinen symboli tai merkki voisi toimia kaikkia – niin opiskelijoita kuin henkilökuntaakin – yhdistävänä tekijänä, joka viestisi siitä, että "minua saa lähestyä" tai "minun kanssa voit jutella, jos kaipaat ystävällistä kuulijaa". Merkki voisi olla käytössä aina tai esim. teemapäivinä tai -viikkoina.

15. ALUMNITOIMINNAN TEHOKKAAMPI HYÖDYNTÄMINEN

Vinkki toteutukseen: Alumnitoiminnan tehokkaampi hyödyntäminen itsessään ja toisaalta välillisenä keinona tuomaan opiskelijoita ja jo työelämässä olevia yhteen mielekkään tekemisen äärelle. Alumneilta voisi halutessaan saada vinkkejä myös muuhunkin kuin uraneuvontaan, esimerkiksi vinkkejä opiskeluun tai keskustelua siitä, mitä olisi tehnyt toisin opintojensa aikana tms. Säännölliset keskustelumahdollisuudet alumnien kanssa ja alumnitoiminnan tiiviimpi kytkeminen osaksi opiskelijoiden käytännön arkea.

16. TYÖNANTAJAN TUKEA OPISKELIJOIDEN YHTEISÖLLISYYDEN EDISTÄMISEEN ★★

Vinkki toteutukseen: Työntekijät sitoutetaan toteuttamaan työssään oppilaitoksen yhteisöllisyyden huomioivaa strategiaa ja heille tarjotaan riittävät resurssit työhönsä: Työtehtäviin kirjataan yhteisöllisyyden edistäminen, henkilökuntaa ohjataan aihetta käsitteleviin koulutuksiin, aiheesta keskustellaan kehityskeskusteluissa, tuetaan uudenlaisissa työtehtävissä ja ymmärretään kokonaisvaltaisesti opiskelijoiden yhteisöllisyyden edistämisen inhimilliset, taloudelliset ja yhteiskunnalliset vaikutukset.

LOPPUSANAT

Toivomme, että kokoamamme ideat toivat uusia kehittämisideoita omaan toimintaanne. Osaa niistä kenties toteutatte jo entuudestaan, osan olisitte ottaneet käyttöönne joka tapauksessa ja osaa omista ideoistanne ei ole tässä edes tuotu esiin, ja se on hienoa. Kaikki työ, mikä edesauttaa opiskelijoiden yhteisöllisyyden kokemusta, on tärkeää. Pääasia on, että sitä tehdään. Toivottavasti saatte lisäkipinää näistä keräämistämme ideoista ja motivaatiota omaan toimintaanne. Monesti toimivat tavat edistää opiskelijoiden yhteisöllisyyttä eivät ole monimutkaisia ja suuri-
töisiä prosesseja, vaan arkisia pieniä tekoja. Niitä näemme toivottavasti jatkossa lisää joka kampuksella.

Yhdessä yhteisöksi -hanke tuottaa ja on tuottanut myös muuta materiaalia opiskelijoiden yhteisöllisyyden edistämisestä: käy katsomassa lisää vinkkejä ja materiaaleja verkkosivuilta www.yhdessayhteisoksi.fi.

YHDESSÄ YHTEISÖKSI -HANKE (2018–2020) edistää ja vahvistaa korkeakouluopiskelijoiden yhteisöllisyyden ja joukkoon kuulumisen kokemusta. Tavoitteena on yhteisen asenneilmapiirin ja toimintakulttuurin muutos sekä korkeakoulu yhteisöjen osaamisen ja valmiuksien vahvistuminen yhteisöllisyyden lisäämisessä.

Hankkeen toteuttaa Nyyti ry.

